

Výběrový seminář: Osvojování jazyka u dětí a korpusy dětské řeči I

Vyučující: Mgr. Linda Doleží, Ph.D.
Podzim 2015

Podmínky zápočtu: *pravidelná docházka, aktivní účast na seminářích, referát+handout*

Datum	Náplň semináře
24. 9. 2015	Úvod do studia osvojování jazyka, Funkcionalismus vs. nativismus -- Dočekal, M. (2006): Proč není Chomsky funkcionalista. In: Šikl, R. et al. (Eds.): <i>Sborník z konference Kognice Praha, 6.–7. října 2006</i> . Psychologický ústav AV ČR, Praha, 42–47. Smolík, F. (2000): Jak se děti učí lidskou řeč. <i>Psychologie Dnes</i> , 6 (2), 18–19. Smolík, F. (1999): Co zajímá výzkumníky na osvojování jazyka. <i>Čeština doma a ve světě</i> , 7 (3–4), 234–237.
1. 10. 2015	Osvojování zvukové stránky jazyka -- Bónová, I. (2008): Fonologický vývin v řeči dieťaťa. In: Slančová, D. (Ed.): <i>Štúdie o detskej reči</i> . Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis. Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Prešov, 212–250. Ohnesorg, K. (1959): <i>Druhá fonetická studie o dětské řeči</i> . Spisy University J. E. Purkyně v Brně, Filozofická fakulta, č. 57, SPN, Brno. Ohnesorg, K. (1948): <i>Fonetická studie o dětské řeči</i> . Práce vědeckých ústavů, sv. 52, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha. Pačesová, J. (1970): <i>Some Thoughts on Language Development in Czech Speaking Children</i> . Univerzita J. E. Purkyně, Brno. Smolík, F. (2006): Vývoj receptivní znalosti jazyka v prvních dvou letech života. <i>Československá psychologie</i> , 50, 238–250.
15. 10. 2015	Osvojování lexika a morfosyntaxe -- Kesselová, J. (2008): Sémantické kategórie v ranej ontogenéze reči dieťaťa. In: Slančová, D. (Ed.): <i>Štúdie o detskej reči</i> . Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis. Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Prešov. 121–168. Ondráčková, Z. (2008): Dětské slova v slovenčine a ich charakteristika. In: Slančová, D. (Ed.): <i>Štúdie o detskej reči</i> . Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis. Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Prešov. 251–305. Votavová, K. (2008): <i>Vývoj osvojování jazyka</i> . Diplomová práce. Katedra psychologie, FF UK, Praha. Monatová, L. (1973): <i>Vývoj pojmu u dětí</i> . Disertační práce. Universita J. E. Purkyně, Brno. Pačesová, J. (1979): <i>Řeč v raném dětství</i> . Univerzita J. E. Purkyně, Brno. Pinker, S. (2008): <i>Slova a pravidla</i> . Academia, Praha. Smolík, F. (2002): Osvojování českých slovesných tvarů v raném věku. <i>Československá psychologie</i> , 46, 450–461. Smolík, F. (v tisku): Gramatické vlivy na identifikaci slov u dětí: detekce chyb a syntaktický priming. <i>Sborník prací z konference Kognice 2007</i> , Olomouc. Uhlíková, D. (1952): <i>Vývoj dětské řeči po stránce syntaktické</i> . Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha.
22. 10. 2015	Bilingvismus -- Štefánik, Jozef (2000): <i>Bilingvismus na pozadí dvoch morfoložicky odlišných typov jazykov: intencný bilingvismus u detí</i> . Vydavateľstvo Univerzity Komenského, Bratislava. Bořkvcová, M. (2006): <i>Romský etnolekt češtiny. Případová studie</i> . Edice Droma, Svazek 2. Signeta, Praha. Kropáčová, Jitka (2006): <i>Výuka žáka s odlišným mateřským jazykem</i> . Univerzita Palackého, Olomouc. Balvín, Jaroslav (Ed.) (2005): <i>Metody výchovy a vzdělávání ve vztahu k národnostním menšinám : mezinárodní konference : 4. setkání národnostních menšin a 23. setkání Hnutí R : 11.-12. listopadu 2004</i> . Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin, Praha.
5. 11. 2015	Inkluze 3
19. 11. 2015	Osvojování jazyka u jedinců se sluchovými vadami -- Gregory, S. et al. (2001): <i>Problémy vzdělávání sluchově postižených</i> . FF UK, Praha. Lišková, M. (2006): <i>Osvojování češtiny a znakového jazyka: srovnání</i> . Bakalářská práce. Ústav českého jazyka, FF MU, Brno. Strnadová, V. (1998): <i>Hluchota a jazyková komunikace</i> . Současné problémy české komunity neslyšících I. FF UK, Praha.

26. 11. 2015	Osvojování jazyka u nevidomých dětí -- Keblová, Alena (2001): <i>Zrakově postižené dítě</i> . Septima, Praha. Smýkal, Josef (1986): <i>Výchova nevidomého dítěte předškolního věku</i> . Svaz invalidů, Praha. Venclová, Iva (2004): <i>Školní úspěšnost dětí se zrakovým handicapem</i> . Paidó, Brno.
3. 12. 2015	Osvojování jazyka – Downův syndrom a Williamsův syndrom -- Hesketh, L. J.; Chapman, R. S. (1998): Verb Use by Individuals With Down Syndrome. <i>American Journal on Mental Retardation</i> , 103, 3, 288–304. Karmiloff-Smith, A. et al. (1997): Language and Williams Syndrome: How Intact Is „Intact“. <i>Child Development</i> , 68, 2, 246–262. Selikowitz, Mark (2005): <i>Downův syndrom : definice a příčiny, vývoj dítěte, výchova a vzdělávání, dospělost</i> . Portál, Praha.
10. 12. 2015	Metody výzkumu osvojování jazyka / Interdisciplinarita / Korpusová lingvistika -- Flowerdew, J. (2011): Corpora in Language Teaching. In: Long, M. H., Doughty, C. (Eds.): <i>The Handbook of Language Teaching</i> . Wiley-Blackwell, Oxford. Karlík, P. (Ed.) (2004): <i>Korpus jako zdroj dat o češtině</i> . MU, Brno. MacWhinney, B. (2000): Introduction [to the CHILDES project]. In: Trott, K., Dobbins, S., Griffiths, P. (Eds.): <i>The Child Language Reader</i> . Routledge, London/New York. s. 72–80. MacWhinney, B. (1995): Computational Analysis of Interactions. In: Fletcher, P., MacWhinney, B. (Eds.): <i>The Handbook of Child Language</i> . Blackwell, Oxford. s. 152–178. MacWhinney, B., Snow, C. (1985): The Child Language Data Exchange System. <i>Journal of Child Language</i> , 12, s. 271–296. Sproat, R. et al. (2001): Computational Linguistics. In: Aronoff, M., Rees-Miller, J. (Eds.): <i>The Handbook of Linguistics</i> . Blackwell, Oxford. 609-636.

--

Nebeská, I. (1992): *Úvod do psycholingvistiky*. H&H, Praha.

Krčmová, M., Richterová, L. (1989): *Metodika jazykové výchovy v předškolním věku: učebnice pro 3. ročník pedagogických škol*. SPN, Praha.

Piaget, J., Inhelderová, B. (2007): *Psychologie dítěte*. Portál, Praha.

Langmeier, J., Krejčířová, D. (2007): *Vývojová psychologie*. 2. aktualizované vydání. Grada Publishing, Praha.

Vygotskij, L. S. (2004): *Psychologie myšlení a řeči*. Portál, Praha.

Příhoda, V. (1963): *Ontogeneze lidské psychiky*. SPN, Praha.